

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 879/2023
13.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Демира Црновршанина и браниоца окривљеног ББ – адвоката Решада Плојовића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К бр.639/20 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 бр.73/23 од 06.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 13. септембра 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина и браниоца окривљеног ББ – адвоката Решада Плојовића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К бр.639/20 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 бр.73/23 од 06.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К бр.639/20 од 10.02.2023. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја у покушају из члана 358. став 1. у вези члана 30. и 33. КЗ, за које дело су им на основу одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречене условне осуде, тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по три месеца и истовремено одређено да се ове казне неће извршити уколико окривљени у року проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не изврше ново кривично дело.

На основу члана 261. и члана 264. ЗКП, окривљени су обавезани да суду на име паушала плате износе од по 7.000,00 динара сваки, те да на име трошкова кривичног поступка солидарно плате износ од 28.000,00 динара, као и да Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару на име трошкова кривичног поступка солидарно плате

износ од 15.675,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 бр.73/23 од 06.06.2023. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина и браниоца окривљеног ББ – адвоката Решада Плојовића, а пресуда Основног суда у Новом Пазару К бр.639/20 од 10.02.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА - адвокат Демир Црновршанин, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с тим што из образложења произилази да захтев подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног ББ – адвокат Решад Плојовић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с тим што из образложења произилази да захтев подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члана 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтеви су неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, браниоци окривљених у захтевима за заштиту законитости истичу да су нижестепеним пресудама повређене одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца, обзиром да је од одласка у пензију последњег јавног тужиоца Нермина Кошковића Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару без лица које обавља функцију јавног тужиоца и да се од 2018. године именују само руководиоци наведеног органа, а због чега према ставу браниоца у складу са чланом 31. став 2. Закона о јавном тужилаштву тај орган не може да врши своју надлежност, те је „Републичко јавно тужилаштво морало да пренесе надлежност на неко друго

тужилаштво, па како је оптужни предлог поднет од стране заменика Основног јавног тужилаштва који није носилац надлежности тог тужилаштва, то је оптужни предлог поднет од стране неовлашћеног лица.“

Изложени наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховни суд оцењује неоснованим.

Наиме, на исту повреду закона, са истоветним образложењем, одбрана окривљених указивала је и у жалбама изјављеним против првостепене пресуде, а другостепени суд је оценио ове жалбене наводе неоснованим и о томе на страни 6, став четврти, пети и шести и страни 7, став први и други образложења своје одлуке, изнео довољне и јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата као правилне, те на ове разлоге у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП и упућује.

Поред тога, из списка предмета произилази да је оптужни предлог Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Кт бр.696/19 – Кт бр.533/20 од 20.11.2020. године поднет од стране заменика Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Мире Пузовић, која је на главном претресу и заступала оптужбу.

Одредбом члана 11. тачка 1. тада важећег Закона о јавном тужилаштву, прописано је да је „јавнотужилачка функција“ функција јавног тужиоца и функција заменика јавног тужиоца („Службени гласник РС“, број 116/2008 ... 63/2016 УС), дакле јавни тужилац и заменик јавног тужиоца су овлашћени да подигну и заступају оптужбу у смислу члана 43. став 2. тачка 5) ЗКП и да врше друга права и дужности ради гоњења учинилаца кривичних дела.

Сходно изнетом, у време подношења и заступања оптужног акта, заменик Основног јавног тужиоца у Новом Пазару био је овлашћени тужилац за поступање по истом, те су неосновани супротни наводи изложени у захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених, којима се указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП.

Неосновано се истим захтевима истиче и да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те да се пресуде заснивају на доказу на којем се не могу засновати – на вештачењу од стране Бироа за вештачење СТМ Чачак од 21.05.2019. године. С тим у вези, у оба захтева се наводи да у регистру сталних судских вештака при Министарству правде не постоји Биро за вештачење СТМ Чачак као регистровано правно лице, те је према ставу браниоца очигледно да се ради о незаконитом доказу, који мора бити издвојен из списка предмета.

Ни ове наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховни суд није могао прихватити као основане, обзиром да су браниоци окривљених и у жалбама изјављеним против првостепене пресуде указивали на исту повреду закона, са истоветним образложењем, па како је другостепени суд ове жалбене наводе оценио неоснованим и о томе на страни 5, став трећи образложења своје одлуке изнео довољне и јасне разлоге, које и овај суд у свему прихвата као правилне, то на ове разлоге и упућује, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, уз наглашавање да се пресуда

заправо заснива на налазу вештака Драгана Давидовића који се налази на списку сталних судских вештака.

У вези са истом битном повредом одредаба кривичног поступка, у поднетим захтевима истиче се и да је само вештачење у конкретном случају прибављено супротно одредби члана 123. ЗКП, обзиром да окривљени нису имали могућност да учествују у самом вештачењу, односно због тога што налаз и мишљење вештака никада није уручен окривљенима.

Ни ови наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених нису могли бити прихваћени као основани, обзиром да из списка предмета произилази да је судски вештак Драган Давидовић дао свој исказ на главном претресу одржаном дана 30.05.2022. године, на ком је одговарао на питања окривљеног ББ и браниоца окривљеног АА – адвоката Демира Црновршанина, па како су окривљени и њихови браниоци очигледно упознати са налазом вештака и на овом главном претресу су могли изнети своје примедбе у вези са налазом и мишљењем судског вештака, то је очигледно да нижестепене пресуде нису донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, како се то неосновано истиче у поднетим захтевима.

Најзад, неосновани су и наводи изложени у захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. С тим у вези, у оба захтева истиче се да дело због којих су окривљени оглашени кривим није кривично дело, обзиром да ни у оптужном предлогу а ни у изреци пресуде није назначен облик кривице – да су окривљени хтели извршење кривичног дела.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених нису могли бити прихваћени као основани из следећих разлога:

Кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ чини онај ко довођењем у заблуду наведе надлежни орган да у јавној исправи, записнику или књизи овери штогод неистинито, што може да служи као доказ у правном саобраћају.

Према диспозитиву оптужног акта и изреци правноснажне пресуде, окривљени АА и ББ су критичном приликом, по претходном договору, са умишљајем, у стању урачунљивости, при томе свесни да је њихово дело забрањено, покушали да наведу службена лица СПИ Нови Пазар да сачине записник о саобраћајној незгоди неистинитог садржаја, који ће касније служити као доказ у правном саобраћају, да се наводно догодила саобраћајна незгода на паркинг месту код хале „...“ на начин описан у изреци првостепене пресуде, са циљем да исценирају саобраћајну незгоду са материјалном штетом, да би исту наплатили код осигуравајућег друштва, иако се иста није догодила.

Како је, дакле, у конкретном случају, у чињеничном опису кривичног дела датом и у оптужном акту јавног тужиоца, и утврђеном у изреци побијане правноснажне пресуде, субјективно обележје кривичног дела – кривица окривљених,

јасно описана, обзиром да је наведено да су били урачунљиви и да су поступали са умишљајем, те да су били свесни свога дела, са циљем да исценирају саобраћајну незгоду са материјалном штетом како би исту наплатили код осигуравајућег друштва иако се иста није догодила (те су дакле очигледно хтели извршење предметног кривичног дела), то се као неосновани оцењују наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених којима се истиче да су нижестепене пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и да у оптужном акту и изреци пресуде није потпуно назначен облик кривице окривљених. Стога су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених и у овом делу оцењени неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.